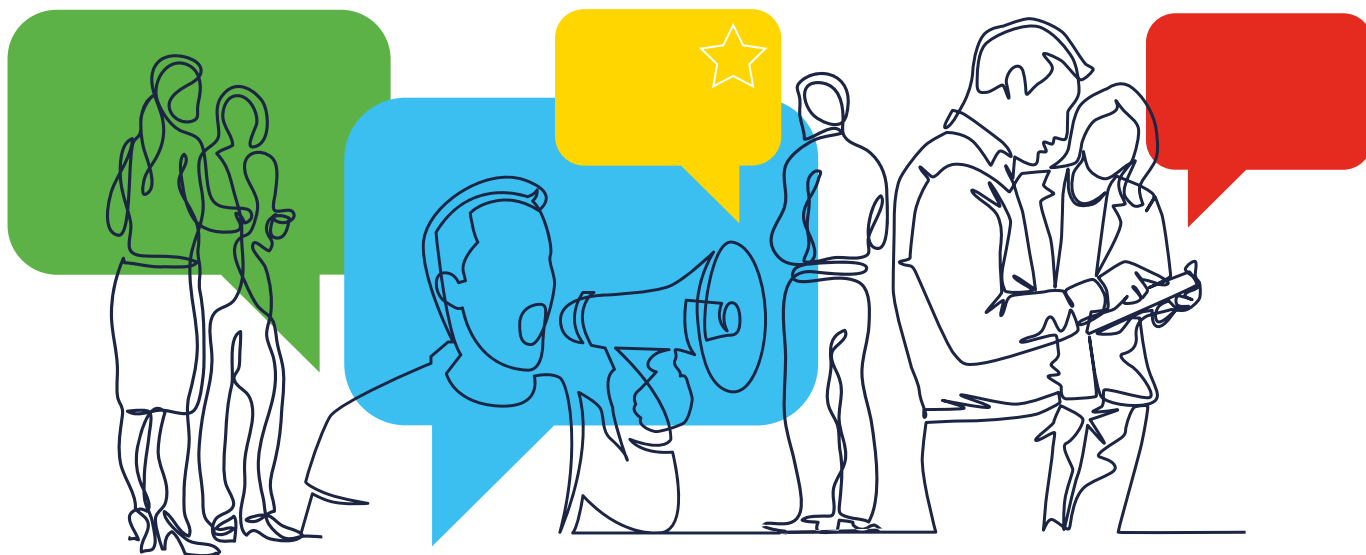

EUROOPA KODANIKUALGATUSE FOORUM

PÄÄSTKEM MESILASED JA
PÕLLUMAJANDUSTOOTJAD!

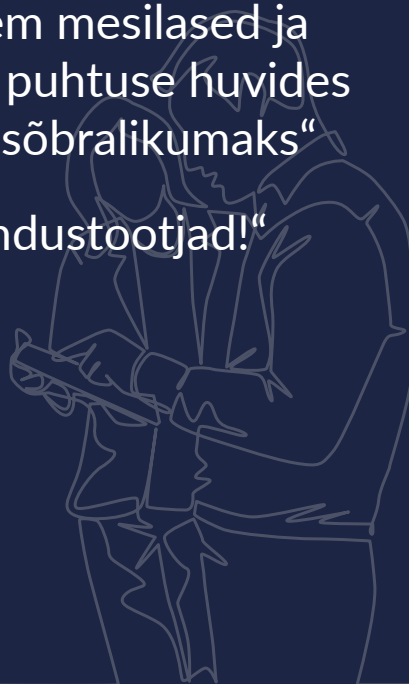
Keskkonna puhtuse huvides muudame
põllumajanduse mesilassõbralikumaks

SAAGE TEADA – ARUTLEGE - VÕTKE ÜHENDUST - KÜSIGE NÕU

| SISUKORD

Euroopa kodanikualgatus „Päästkem mesilased ja põllumajandustootjad! Keskkonna puhtuse huvides muudame põllumajanduse mesilassõbralikumaks“	3
„Päästkem mesilased ja põllumajandustootjad!“ kampaania	5
Kampaania mõju	9

1

Päästkem mesilased ja põllumajandustootjad! Keskkonna puhtuse huvides muudame põllumajanduse mesilassõbralikumaks

Euroopa kodanikualgatus „Päästkem mesilased ja põllumajandustootjad! Keskkonna puhtuse huvides muudame põllumajanduse mesilassõbralikumaks“ registreeriti 30. septembril 2019 ja samal päeval algas allkirjade kogumine. Algatuse korraldajad kutsusid komisjoni üles esitama õigusakte, et aastaks 2035 järk-järgult lõpetada sünteetiliste pestitsiidide kasutamine, taastada elurikkus ja anda selleks põllumajandustootjatele toetust.

Algatuse eesmärgid on:

- vähendada sünteetiliste pestitsiidide kasutamist ELi põllumajanduses 2030. aastaks järk-järgult 80 %, alates kõige ohtlikumatest, ja seejärel lõpetada sünteetiliste pestitsiidide kasutamine täielikult;
- taastada põllumajanduspiirkondades looduslikud ökosüsteemid, nii et põllumajandusest saab elurikkuse taastamisel kandev jõud;
- korraldada põllumajandus ümber nii, et esmatähtsaks muutub väikesemahuline, mitmekesine ja kestlik põllumajandus, toetatakse agroökoloogilise ja mahepõllumajanduse osatähtsuse kiiret suurendamist ning võimaldatakse sõltumatuid pestitsiidi- ja GMO-vaba põllumajanduse valdkonna koolitusi ja teadusuuringuid, mis lähtuvad põllumajandustootjate vajadustest.

Kodanikualgatusele „Päästkem mesilased ja põllumajandustootjad!“ õnnestus koguda 1,05 miljonit kontrollitud toetusavaldust, kusjuures miinimumkünnis saavutati 11 liikmesriigis. Et võtta arvesse COVID-19

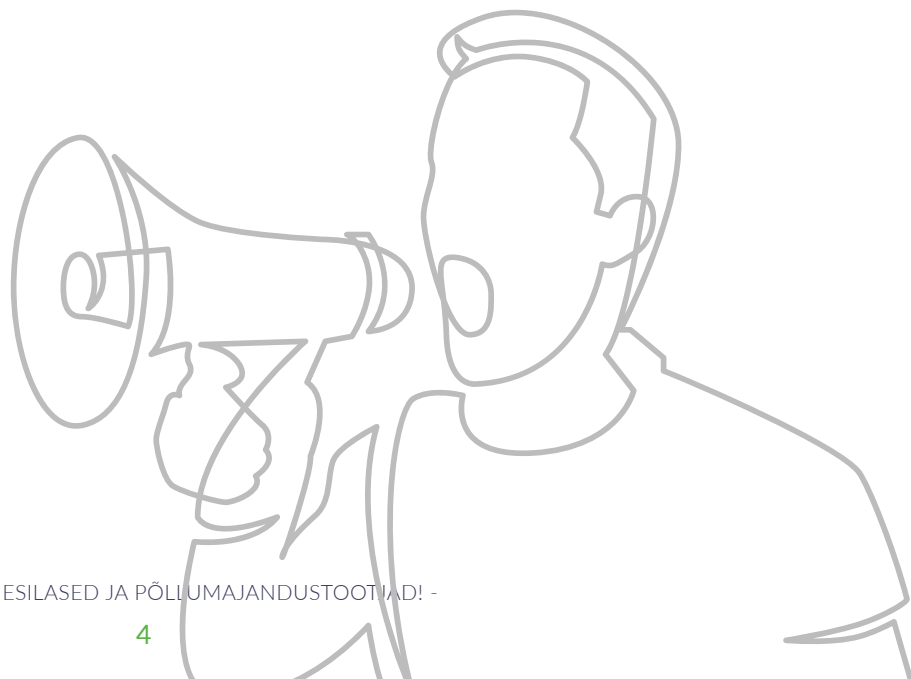
pandeemia mõju kampaaniale, pikendati toetusavalduste kogumise perioodi ühe aasta võrra kuni 30. septembrini 2021¹.

Pärast allkirjade kogumist kontrolliti algatuse jaoks kogutud toetusavaldused üle. Seejärel, 7. oktoobril 2022 esitati kodanikualgatus ametlikult Euroopa Komisjonile ([pressiteade](#)). Vastusena sellele algatusele avaldas komisjon 5. aprillil 2023 teatise.

Edukuse alused

- Iganädalane videokohtumine kõigi kampaania korraldajatega kogu kaheaastase perioodi jooksul (pandeemiast tingitud ajapikendused).
- Nende partnerite vankumatus, kes vaatamata välistele raskustele jäid kahe aasta jooksul sihikindlaks ja jagasid igal kohtumisel positiivset energiat.
- Olemasoleva vabaühenduste liidu jõudude ühendamine (üle 200 vabaühenduse kogu Euroopast) ja oma kodupiirkonnas suure mobiliseerimisvõimega uute partnerite värbamine.

¹ Kooskõlas määrusega (EL) 2020/1042, otsusega C(2020) 9226 ja otsusega C(2021) 1121.

2

„Päästkem mesilased ja põllumajandustootjad!“ kampaania

Ettevalmistus

Kodanikualgatuse „Päästkem mesilased ja põllumajandustootjad!“ korraldajatel oli märkimisväärne kogemus Euroopa kodanikualgatuse elluviimisel, kuna mõned neist organiseerisid edukalt algatuse „[Stop Glyphosate](#)“ (Keelustada glüfosaat), mis kogus 1 070 865 allkirja. Varasemast kogemusest oli korraldajatel kasu uue algatuse ettevalmistamisel ja rakendamisel.

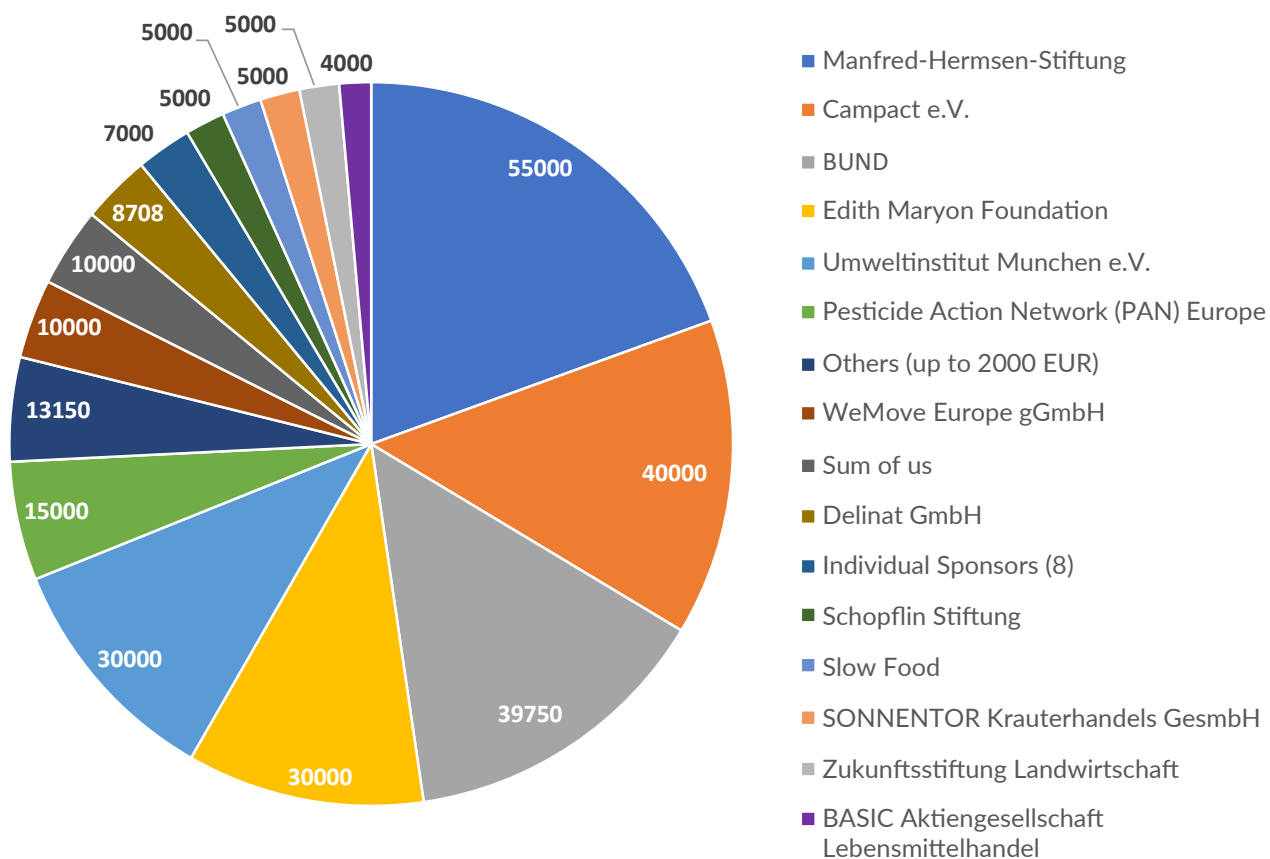
Algatuse edukuse seisukohast oli väga oluline **partnerite võrgustiku** loomine. Korraldajad alustasid kümnest eri riikide vabaühendustest koosneva väiksema ringiga ja igale organisatsioonile tehti ülesandeks leida algatuse toetamiseks teisi vabaühendusi. Lõpuks toetas algatust erineval määral enam kui 200 keskkonnaalast vabaühendust, põllumajandustootjate ja mesinike organisatsiooni, heategevusfondi ja teadusasutust kogu Euroopa Liidust. Väljakutseks oli aga tagada vabaühenduste aktiivne toetus algatusele. Korraldajad tulid selle väljakutsega toime, kutsudes toetavaid vabaühendusi korrapärastele veebikoosolekutele, kus kampaaniat välja töötati. Kodanikualgatust „Päästkem mesilased ja põllumajandustootjad!“ toetasid sellised vabaühendused nagu Bee Life, Générations Futures, Global 2000, Umweltinstitut München, Pesticide Action Network – PAN Europe ja Romapis.

Oluline osa algatuse kommunikatsioonistrateegiast oli ka **veebiväljundi** loomine. Korraldajad löid mitmekeelse veebisaidi, mis sisaldas **allalaaditavaid veebipõhiseid toetusvahendeid**, nagu välja printitavad allkirjavormid, kirjad naabritele ja sõpradele, voldikud, plakatid, kleebised ja videod. Veebisaidi ülesehitamine ja toetusvahendite loomine ning mõlema tõlkimine oli aeganõudev ja seetõttu lükkasid korraldajad ametliku allkirjade kogumise alguskuupäeva umbes kuue nädala võrra edasi. Korraldajad tegutsesid ka sotsiaalmeedias: [Twitteris](#) (1752 jälgijat), [Instagramis](#) (2735 jälgijat) ja [Facebookis](#) (2870 jälgijat).

Algatus „Päästkem mesilased ja põllumajandustootjad!“ korraldajad kogusid toetustena kokku 282 858 eurot.

Rahastamisallikad (€)

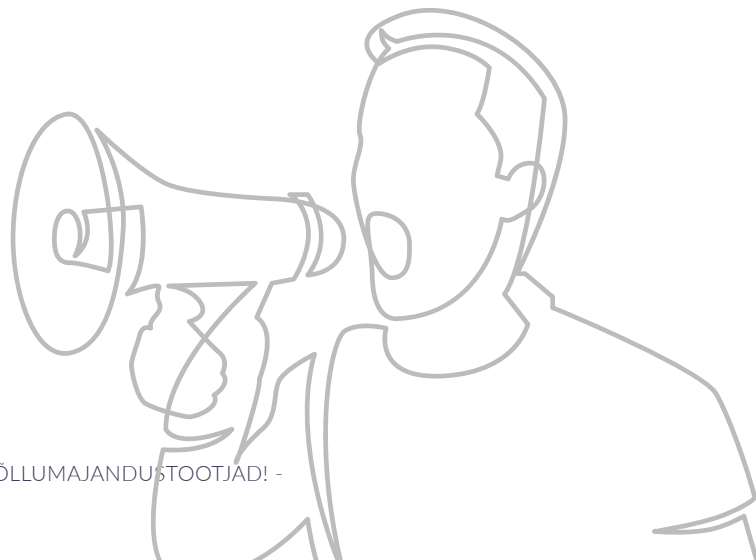
| Kampania elluviimine

Algselt kavandasid korraldajad rohujuure tasandi liikumist ning allkirjade kogumist otse inimestelt tänaval, et liikumist tugevdada ja aidata kaasa hädavajalikele sotsiaalsetele muutustele ja üleminekule. Lõpuks pidid nad pandeemia tõttu oma strateegiat muutma.

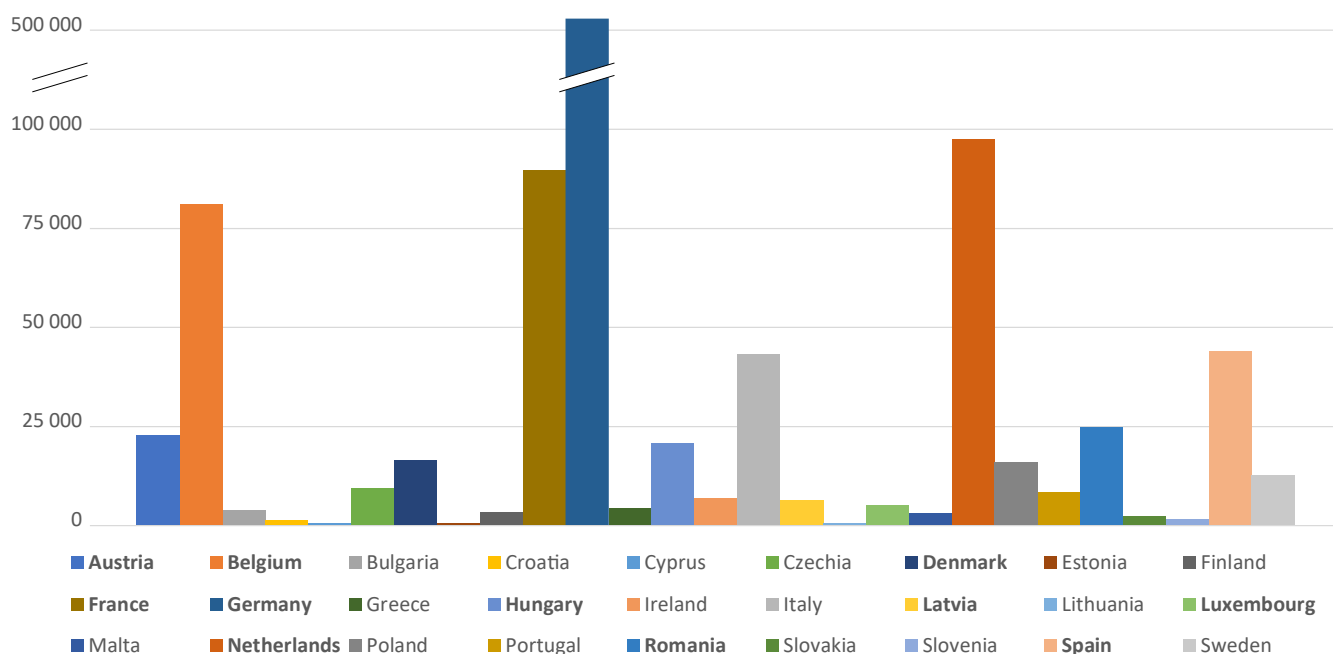
Algatuse „Päästkem mesilased ja põllumajandustootjad!“ eesmärk oli algusest peale koguda allkirju kõigis ELi riikides, mitte keskenduda vaid mõnele neist. Pandeemiast tingitud raskused sundisid aga korraldajaid seda strateegiat uuesti läbi mõtlema. Korraldajatel õnnestus koguda allkirju riikides, **kus neil või nende võrgustiku partneritel oli kohapeal tugev esindatus**. Arvestades algatuse riigiülest olemust, oli kampanias väga oluline aktiivne kohalolek paljudes riikides ning võrgustiku partnerite ja vabatahtlike roll.

| Allkirjade kogumine

Kuigi korraldajad soovisid algselt luua tugeva rohujuuretasandi kampania ja rääkida otse inimestega, otsustasid nad, et pandeemia tõttu kogutakse enamik allkirju veebis, mitte paberil. Algatuses „Päästkem mesilased ja põllumajandustootjad!“ kasutati individuaalset veebipõhist allkirjade kogumise süsteemi. Pandeemia ja sellega seotud konkreetsed hirmud surusid paljude inimeste mure elurikkuse ja kliima kaitsmise pärast tahaplaanile. Alguses ei suutnud korraldajad leida toimivat strateegiat nende takistuste täielikuks ületamiseks. Seetõttu muutus allkirjade kogumine keerulisemaks ja aeglustus. Kuid allkirjade kogumise perioodi pikendamise ja partnerite võrgustiku abiga suutsid korraldajad sellest takistusest üle saada.

Toetusavalduste arv
(paksus kirjas riigid, kus jõuti künniseni)

| Allkirjade kontrollimine ja algatuse esitamine

Pärast ajapikendust koguti algatuse jaoks kokku 1,18 miljonit allkirja 27 ELi liikmesriigis ja 89 % allkirjadest loeti riikide ametiasutuste poolt kehtivaks. 7. oktoobril 2022 esitasid korraldajad Euroopa Komisjonile tõendid **1 054 973 kontrollitud toetusavalduse** kogumise kohta. Selle etapiga algas kuuekuuline läbivaatamisperiood.

Algatuse esitamise perioodil oli otsustava tähtsusega kampaania käigushoidmine ja algatuse vastu **suure huvi säilitamine inimeste seas**. Korraldajad kirjutasid liikmesriikide ja Euroopa Parlamendi esindajatele arvukalt **avalikke kirju** ning korraldasid nendega vahetuid kohtumisi. Korraldajad organiseerisid koostöös mahepõllumajanduse katusorganisatsiooniga „IFOAM Organics Europe“ ka **pressikonverentsi**, et tutvustada kodanikualgatusega tehtud ettepanekuid ja arutada seni pestitsiidide kasutamise vähendamisel saavutatut. Kampaania korraldajad on kindlalt otsustanud seda tegevust tulevikus laiendada, et edendada muutusi ja vähendada pestitsiidide kasutamist ELis.

3

Kampania mõju

Algatuse läbivaatamine ja komisjoni otsus

Pärast algatuse ametlikku esitamist 7. oktoobril 2022 kohtusid korraldajad 25. novembril 2022 Euroopa Komisjoni volinikega – väärtuste ja läbipaistvuse valdkonna asepresidendi Věra Jourovága ning tervishoiu ja toiduohutuse voliniku Stella Kyriakidesega ([pressiteade](#)). 15. detsembril 2022 avaldas oma arvamuse algatuse kohta Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee (vt [Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee aramus](#)).

Euroopa Parlament korraldas 24. jaanuaril 2023 algatuse „Päästkem mesilased ja põllumajandustootjad!“ teemal [avaliku kuulamise](#) ([avalik kuulamine](#)). Korraldajad tutvustasid algatuse eesmarke ja suhtlesid Euroopa Parlamendi liikmetega ([Euroopa Parlamendi kuulamise kokkuvõte](#)). Avaliku kuulamisega samal päeval, 24. jaanuaril 2023 esitas Euroopa Komisjon uue [tolmeldajaid käsitleva kokkuleppe](#), mille eesmärk on tegeleda tolmeldavate putukate arvukuse murettekitava vähenemisega Euroopas. Kokkuleppega muudeti [tolmeldajaid käsitlevat 2018. aasta ELi algatust](#) (vt [pressiteade](#)). 16. märtsil 2023 arutati algatust „Päästkem mesilased ja põllumajandustootjad!“ Euroopa Parlamendi täiskogu istungil (vt [salvestus](#)).

Euroopa Komisjon võttis 5. aprillil 2023 vastu **teatise, milles esitatakse komisjoni meetmed** vastuseks Euroopa kodanikualgatusele „Päästkem mesilased ja põllumajandustootjad!“. Euroopa Komisjon toetab kodanikualgatust ja rõhutab selle tähtsust, sest nii kliimamuutuste ja saastatuse kriis kui ka elurikkuse vähenemise kriis, mis on omavahel seotud, põhjustavad üha suuremaid probleeme Euroopa põllumajandusele ja toiduga kindlustatusele. Teatise hinnati algatuse iga ettepanekut eraldi (vt [pressiteade](#)). Täpsemalt peab komisjon esmatähtsaks, et võetaks vastu [pestitsiidide säästvat kasutamist käsitleva määruse](#) ja [looduse taastamise määruse](#) ettepanekud, mida Euroopa Parlament ja nõukogu praegu arutavad, ja et neid rakendataks tõhusalt ühise põllumajanduspoliitika raames.

Komisjoni teatisele tuginedes rõhutavad korraldajad, et komisjoni poolt kaasseadusandjatele [Euroopa Parlament ja nõukogu] esitatud üleskutse komisjoni seadusandlike ettepanekute suhtes kiirete ja kaugeleulatuvate kokkulepete saavutamiseks on väga vajalik, et kodanike püstitatud eesmärgid saaksid seaduseks vormistatud. Lisaks innustavad korraldajad kaasama protsessi teemast huvitatud kodanikke ja teadlasi seni, kuni eesmärgid on saavutatud, ning märgivad, et algatus „Päästkem mesilased ja põllumajandustootjad!“ ei veel ole kaugeltki lõpule viidud (vt [pressiteade](#)).

Volinik Sinkevičius ja algatusega seotud peadirektoraatide esindajad edastasid komisjoni vastuse korraldajatele 25. aprillil 2023 toimunud [koosolekul](#).

Nõuanded tulevastele korraldajatele

- Ärge andke alla! Olge valmis selleks, et algatuse korraldamine ja läbiviimine võib olla pikk ja raske teekond.
- Võtke aega, et hoolikalt valmistuda.
- Rääkige teiste korraldajate ja sidusrühmadega, kellel on kogemusi Euroopa kodanikualgatusega.